12.

SUMAR

- 1. Aprobarea ordinii de zi și a programului de 3. lucru.
- Informare din partea Președintelui României,
   domnul Klaus Werner Iohannis, cu privire la aprobarea creșterii participării României la operația EUFOR Althea, în teatrul de operații Bosnia și Herțegovina, începând cu luna octombrie 2022.
- 3. Informare din partea Președintelui României, domnul Klaus Werner Iohannis, cu privire la aprobarea dislocării suplimentare a unor structuri aliate în România, mandatarea ministrului apărării naționale de a întreprinde demersurile în vederea suplimentării efectivelor de militari și prepoziționării de echipamente, precum și pentru inițierea măsurilor necesare pentru staționarea, extinderea și dezvoltarea facilităților de instruire și dispunere a trupelor pe teritoriul național.
- 4. Informare din partea Președintelui României, 12. domnul Klaus Werner Iohannis, cu privire la aprobarea dislocării pe teritoriul României a două

radare, în scopul îndeplinirii misiunilor specifice.

5. Solicitarea Președintelui României, domnul 13;23. Klaus-Werner Iohannis, cu privire la constituirea Grupului de Luptă Aliat pe teritoriul României, sub conducerea Franței.

Prezentarea raportului comun al Comisiilor două apărare ale celor Camere pentru Parlamentului scrisorii asuprea domnului Werner Iohannis, Președintele României, prin care Parlamentului României solicită să aprobe constituirea Grupului de Luptă Aliat pe teritoriul României, sub conducerea Franței.

Dezbaterea Proiectului de Hotărâre a Parlamentului României pentru aprobarea constituirii Grupului de Luptă Aliat pe teritoriul României, sub conducerea Franței.

- 6. Aprobarea retragerii punctelor 10 și 11 de pe 22. ordinea de zi.
- 7. Dezbaterea și adoptarea Proiectului 26.

  Declarației Parlamentului României referitoare la comemorarea foametei deliberate din anii 1932-1933 din Ucraina, Holodomor.
- 8. Aprobarea suspendării lucrărilor ședinței 54. comune.

STENOGRAMA

ședinței comune a Camerei Deputaților și Senatului din ziua de 23 noiembrie 2022

Şedinţa a început la ora 13.34.

Lucrările ședinței au fost conduse de doamna deputat Alina-Ștefania Gorghiu, vicepreședinte al Senatului, asistată de domnul senator Ion-Narcis Mircescu, secretar al Senatului, și de domnul deputat Daniel-Codruț Blaga, secretar al Camerei Deputaților.

Din prezidiu a făcut parte și domnul deputat Vasile-Daniel Suciu, vicepreședinte al Camerei Deputaților.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Stimate doamne și domni deputați și senatori,

Declar ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului deschisă.

Vă anunț că, din cei 465 de senatori și deputați, și-au înregistrat prezența, până în acest moment, 284.

Proiectul ordinii de zi și proiectul programului de lucru pentru ședința comună, stabilite de Birourile permanente ale celor două Camere, cu participarea liderilor grupurilor parlamentare, au fost distribuite.

Întreb colegii parlamentari dacă există comentarii cu privire la proiectul ordinii de zi.

Dacă nu există, supun votului...

Domnul Antonio Andrușceac (din sală):

Da, da!

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Există?

V-aș ruga să vă așezați în sală, ca să putem să știm cine vrea să ia cuvântul, cine nu.

Domnule Seidler, aveți cuvântul, vă rog.

Domnul Cristian-Gabriel Seidler:

Multumesc, doamnă președinte de ședință.

Aș fi vrut să vă rog să supuneți la vot suplimentarea ordinii de zi cu ceea ce astăzi se numește doar BP 307/2022, este Legea de abrogare a pensiilor speciale ale parlamentarilor, depusă de noi, și care e de competența plenului comun spre adoptare, dar e un bun motiv pentru a spune țării întregi încă o dată faptul că această coaliție blochează legea de abrogare, de eliminare a pensiilor speciale ale parlamentarilor, pe care nici măcar nu a trimis-o la comisie pentru raport, pentru că vă e frică de ea, pentru că dă în clienții voștri politici direct.

Deci ceea ce vă rog, stimați membri ai coaliției sărăciei, poate veți dori totuși să eliminați pensiile speciale ale parlamentarilor. În orice caz, trimiteți acest proiect de lege, depus din 6 mai, la comisii.

Este inadmisibil să nu trimiți un proiect de lege nici măcar la comisie. Asta arată foarte clar ceea ce vă doriți politic: menținerea

pensiilor speciale și extinderea lor, pentru că ele au reintrat în plată. Apropo, poate află cu ocazia asta și domnul Budăi! Pensiile speciale ale parlamentarilor au reintrat în plată și se plătesc bine-mersi. (*Aplauze*.)

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Mulţumesc.

Tot pe ordinea de zi văd că s-a înscris la cuvânt domnul Andrușceac Antonio, din partea Grupului AUR.

Domnul Cristian-Gabriel Seidler (din sală):

Supuneți votului suplimentarea ordinii de zi!

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Eu nu știu cum e la Cameră, dar aș prefera să nu țipăm!

S-a făcut o propunere, dar fac observația imediat după.

Orice propunere, conform Regulamentului, dacă are raport, poate fi introdusă pe ordinea de zi.

Fiind vorba de un proiect care nu are raport de la comisii, nu poate fi introdus pe ordinea de zi și nici măcar supusă votului această propunere.

Îl rog pe domnul Andrușceac să ia cuvântul.

Domnul Antonio Andrusceac:

Multumesc, doamnă președinte de ședință.

Cer suplimentarea ordinii de zi a Birourilor permanente reunite cu o solicitare pe care o facem de mai bine de trei luni, în baza art. 25 din Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor.

Această solicitare are în vedere convocarea unei ședințe de plen reunit, în vederea adoptării unei hotărâri sau supunerii la vot a Hotărârii Parlamentului României cu privire la demararea procedurilor legale de verificare a averii președintelui.

Vă mulțumesc.

O voce din sală:

Care președinte? (Vociferări.)

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Eu vă mărturisesc că aproape n-am înțeles ce mi-ați solicitat, dar o să vă rog să vă adresați Birourilor permanente reunite, astfel încât să putem să decriptăm această solicitare.

Vă mulțumesc.

Domnul Rodeanu Bogdan-Ionel, înțeleg că tot pe procedură și...

(Domnul senator Radu-Mihai Mihail solicită să ia cuvântul.)

A, în regulă!

Liderul grupului USR de la Senat n-are cartelă, dar dorește să vorbească.

Vă rog.

Domnul Radu-Mihai Mihail:

Vă mulțumesc, doamnă președinte.

Voi completa ce a spus colegul meu, Cristi Seidler.

Cererea noastră este ca acest plen reunit, care este suveran, să demonstreze țării ce interes are față de subiectul pensiilor speciale ale parlamentarilor și vă solicităm să supuneți la vot dacă să punem pe ordinea de zi acest punct.

Multumesc.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Mulţumesc.

Eu nu pot să...

(Domnul deputat Alfred-Robert Simonis solicită să ia cuvântul.)

Îl invit pe liderul Grupului PSD din Camera Deputaților, domnul Alfred Simonis, la cuvânt.

Domnul Alfred-Robert Simonis:

Mulţumesc, doamna președintă.

Da, ați specificat foarte clar și foarte bine faptul că neexistând raport nu putem vota o astfel de inițiativă.

Ce mi-a atras atenția, însă, dincolo de faptul că până la urmă va trebui, ori în proiectul pe care Ministerul Muncii îl elaborează acum, împreună cu actualul Guvern, ori într-o lege ulterioară, indiferent de cine o inițiază, să eliminăm aceste pensii ale parlamentarilor, asta e clar, însă mi-a atras atenția următorul aspect, și chiar dacă e un detaliu, e foarte important.

Cei care cer introducerea pe ordinea de zi a unui proiect pentru a fi votat fără raport, fără amendamente, fără nimic, votată eliminarea pensiilor speciale, vin la tribună spunând că n-au cartela la ei.

Păi, domnule lider al grupului de la Senat, cum ați fi votat, domnule, eliminarea pensiilor, dacă n-aveți cartelă, că nu vă înțeleg?! (Râsete. Aplauze.)

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Îl invit la microfon pe domnul deputat Simion.

Vă rog.

Domnul George-Nicolae Simion:

Nu cred că mesajul liderului de grup Antonio Andrușceac a fost criptic, dar vă ajutăm să decriptați, doamnă președinte de ședință, mesajul.

Solicităm de peste trei luni de zile ca averea președintelui Klaus Iohannis să poată fi verificată. Este nevoie de un vot în plenul reunit al celor două Camere.

În acest sens, vă rugăm să supuneți la vot controlul asupra averii președintelui Klaus Iohannis. (Aplauze.)

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Neavând nimic de supus la vot, dat fiind faptul că prima propunere venită din partea Grupului USR nu are raport, motiv pentru care vom aștepta acest raport și apoi vom introduce pe ordinea de zi, iar solicitarea domnului Simion și a Grupului AUR nu este practic o solicitare nici de competența plenului reunit și nici a Parlamentului, în general, ci de competența altor instituții, revin la ordinea de zi și supun votului dumneavoastră proiectul ordinii de zi...

Doamna Diana Iovanovici-Şoşoacă (din sală):

Eram și eu înscrisă!

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Vă rog! Scuze!

Doamna senator Șoșoacă dorește, de asemenea, să ia cuvântul pe procedură.

Doamna Diana Iovanovici-Şoşoacă:

Mulţumesc frumos.

Deci rămân pensiile speciale! Perfect!

Problema e ordinea de zi.

Nu știu dacă ați deschis PDF-urile cu privire la informările președintelui României.

Cu tot respectul, vă rog să vă uitați la date.

Președintele României a transmis din data de 29 august 2022 informări, a transmis... (*Vociferări.*) E o greșeală, într-adevăr! ... din 5 septembrie 2022, a transmis din 24 octombrie 2022 și din 13 septembrie 2022.

Ne aflăm în data de 23 noiembrie 2022! Oare nu trebuia în cinci zile să ni se aducă la cunoștință că România a trimis 150 de militari în Bosnia și Herțegovina, ca urmare a referendumului din Lugansk și Donețk?!

Oare nu trebuia să știm de atunci, imediat, la începutul sesiunii parlamentare, să se facă acest plen comun în care să ni se aducă la cunoștință că 3.050 de soldați americani, cu Divizia 101, sunt pe teritoriul României?!

Oare ce a ajuns Parlamentul României? O anexă de care ne putem oricând delimita ca președinte, inclusiv conducerea celor două Camere?!

Oare nu ar fi fost normal să respectăm și lege, și regulament, și mai ales Constituție, și să informați Parlamentul României la timp, astfel încât să nu aflăm din ziare și din ce mai lasă SRI și SIE să se afle?!

Şi, mai mult decât atât, cu tot respectul, conform Regulamentului Camerei Deputaților și Senatului, nu există președinte interimar al Senatului! Interimatul durează de foarte mult timp și era obligatoriu să fie condusă ședința de un vicepreședinte, or, în acest caz avem un președinte interimar, funcție inexistentă în Regulament și în lege pentru Senatul României.

Drept pentru care conducerea plenului, în acest moment, este în ilegalitate din partea Senatului României.

Mulţumesc.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

În regulă!

Voi supune votului dumneavoastră ordinea de zi.

Vă rog să votați.

Cu 133 de voturi pentru, 26 împotrivă, 38 de abțineri, ordinea de zi a fost aprobată.

Dacă în legătură cu proiectul programului de lucru are cineva comentarii dintre domniile dumneavoastră?

Dacă nu, supun votului programul de lucru.

Vă rog să votați.

(Problemă tehnică la sistemul de vot.)

Bun.

Înțeleg de la secretariat că este o problemă tehnică și o să vă rog să reluăm votul pentru programul de lucru.

Putem să dăm drumul acum la vot? Da.

Vă rog să votați, stimați colegi.

Cu 199 de voturi pentru, 7 împotrivă, 4 abțineri, și programul de lucru a fost aprobat.

La punctul 1 al ordinii de zi avem o informare din partea Președintelui României, domnul Klaus Werner Iohannis, cu privire la aprobarea creșterii participării României la operația EUFOR Althea, în teatrul de operații Bosnia și Herțegovina, începând cu luna octombrie 2022.

Vă anunț că această informare transmisă de președintele României este afișată pe paginile de Internet ale celor două Camere ale Parlamentului.

Dacă sunt intervenții din partea dumneavoastră, vă rog să le faceți.

Nefiind înscrieri la cuvânt, voi lua act, împreună cu dumneavoastră, de această informare.

La punctul 2 avem o informare tot din partea Președintelui României, domnul Klaus Werner Iohannis, cu privire la aprobarea dislocării suplimentare a unor structuri aliate în România, mandatarea ministrului apărării naționale de a întreprinde demersurile în vederea suplimentării efectivelor de militari și prepoziționării de echipamente, precum și pentru inițierea măsurilor necesare pentru staționarea, extinderea și dezvoltarea facilităților de instruire și dispunere a trupelor pe teritoriul național.

Stimați colegi,

Această informare, de asemenea, transmisă de președintele României, este afișată pe paginile de Internet ale celor două Camere.

Dacă aveți intervenții?

Nefiind, vom lua act și de această informare.

La punctul 3, Informare din partea Președintelui României, domnul Klaus Werner Iohannis, cu privire la aprobarea dislocării pe teritoriul României a două radare, în scopul îndeplinirii misiunilor specifice.

Și această informare este pe pagina de Internet a Camerei Deputaților și a Senatului.

Există intervenții din partea senatorilor sau a deputaților? Nefiind, vom lua act de această informare. La punctul 4, Solicitarea Președintelui României, domnul Klaus-Werner Iohannis, cu privire la constituirea Grupului de Luptă Aliat pe teritoriul României, sub conducerea Franței.

Vă informez că această solicitare, cu raportul comun al comisiilor și proiectul de hotărâre, au fost afișate pe paginile de Internet ale celor două Camere.

O să vă rog să-mi dați permisiunea să îl invit la cuvânt pe domnul președinte al Comisiei pentru apărare din Camera Deputaților, pentru a prezenta raportul comun și proiectul de hotărâre.

Domnule deputat Leoreanu, aveți cuvântul.

Domnul Laurențiu-Dan Leoreanu:

Mulţumesc, doamna președinte.

Raport comun

Comisiile pentru apărare, ordine publică și siguranță naționale ale Parlamentului au fost sesizate de către Birourile permanente ale Camerei Deputaților și Senatului cu scrisoarea domnului Klaus Werner Iohannis, Președintele României, prin care solicită Parlamentului României să aprobe constituirea Grupului de Luptă Aliat pe teritoriul României, sub conducerea Franței, transmisă cu nr. DSN1/889 din 4 iulie 2022, în vederea întocmirii documentației necesare.

În contextul declanșării invaziei armate a Ucrainei de către Federația Rusă și a generării unei situații de securitate deosebite în regiune, ca parte a măsurilor aliate de întărire a posturii de descurajare și apărare pe termen mediu și lung la Summitul extraordinar al NATO de la Bruxelles din martie 2022 a fost anunțată intenția de a înființa patru noi Grupuri de Luptă în Bulgaria, România, Slovacia și Ungaria. Ca urmare a acestei decizii, Franța și-a exprimat intenția de a prelua rolul de națiune-cadru a structurii de pe teritoriul României.

În conformitate cu prevederile art. 119 din Constituția României și ale art. 3 lit. b) din Legea nr. 291/2007 privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare, la solicitarea ministrului apărării naționale, cu avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării, domnul Klaus Werner Iohannis, Președintele României, a transmis Parlamentului României solicitarea de aprobare a constituirii Grupului de Luptă Aliat pe teritoriul României, sub conducerea Franței.

Comisiile pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Camera Deputaților și Senat au dezbătut solicitarea Președintelui României în data de 13 septembrie 2022.

În urma dezbaterilor și a votului exprimat, membrii comisiilor au hotărât, cu unanimitate, aprobarea constituirii Grupului de Luptă Aliat pe teritoriul României, sub conducerea Franței.

Prezint Hotărârea pentru aprobarea constituirii Grupului de Luptă Aliat pe teritoriul României, sub conducerea Franței.

Având în vedere solicitarea ministrului apărării naționale, avizul Consiliului Suprem de Apărare a Țării și propunerea Președintelui României adresată Parlamentului României, în temeiul art. 3 lit. b) din Legea nr. 291/2007 privind intrarea, staționarea,

desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 13 pct. 30 din Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului, aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 4/1992, republicat, Parlamentul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. – Se aprobă constituirea Grupului de Luptă Aliat pe teritoriul României, sub conducerea Franței.

Vă mulțumesc.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Multumesc, domnule președinte Leoreanu.

Dacă sunt intervenții de ordin general cu privire la acest punct?

La dezbaterea pe articole?

Dacă la titlul proiectului de hotărâre sunt comentarii, obiecțiuni?

Doamna Diana Iovanovici-Şoşoacă (din sală):

Sunt înscriși! Uitați-vă pe listă!

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Din partea PNL, domnul Moisin Radu-Marin este invitat la cuvânt.

Dacă s-au înscris îi invităm.

Domnul Radu-Marin Moisin:

Multumesc, doamna președinte.

Sunt convins că ceea ce urmează să spun este împărtășit și de ceilalți membri ai Grupului de prietenie dintre România și Franța, la nivel de Camera Deputaților, și de către prietenii noștri din Senat.

Președinte Franței, Emmanuel Macron, în vizita sa din România, în luna iunie a acestui an, spunea faptul că alianța dintre România și Franța se bazează pe o prietenie de peste două secole.

Iată că și în acest moment Franța..., în aceste momente grele pentru zona de sud-est a Europei, Franța este alături de România și întotdeauna va fi așa.

Le mulțumim încă o dată de la această tribună!

Multumesc.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Mulţumesc.

Îl invit pe domnul deputat Fălcoi, din partea Grupului USR.

Domnul Nicu Fălcoi:

Mulţumesc, doamna președinte de ședință.

În sfârșit, intrăm în normalitate!

După invazia Crimeei de către Rusia, NATO a decis că e nevoie să întărească flancul estic al Alianței, dar întărirea aceasta a avut loc mai mult pe flancul nord-estic, unde am avut enhanced Forward Presence. Pe flancul sud-estic am avut tailored Forward Presence.

În acest moment, lucrurile s-au egalizat, iar înființarea acestui battlegroup pe teritoriul României nu face altceva decât să întărească postura defensivă a NATO și să ne dea mai mare siguranță pe viitor.

Faptul că Franța s-a implicat în conducerea acestui grup este o veste bună. Este o veste bună, pentru că Franța este o putere militară a Europei.

Cu siguranță, Grupul USR va susține și va vota pentru prezența acestui grup de luptă pe teritoriul României. (*Aplauze*.)

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Vă mulțumesc.

Îl invit la microfon pe domnul deputat din partea Grupului AUR, Chelaru Mircia.

Dorește să vorbească sau s-a înscris din greșeală?

Doriți să vorbiți, domnule deputat?

Domnul Mircia Chelaru (din sală):

Da, da, da!

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Vă invit la microfon, da!

Doamna Diana Iovanovici-Şoşoacă (din sală):

Dați sonorul mai tare, că nu se aude în spate!

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Rog stafful tehnic să încerce să dea sonorizarea mai tare; colegii ne spun că în spate nu se aude.

Domnul Mircia Chelaru:

Vă mulțumesc, distinsă doamnă președinte de ședință.

Distinși colegi,

Intervin pentru că am studiat foarte atent scrisorile președintelui, inclusiv observațiile făcute, anterioare, legate de momentul în care președintele a făcut informarea Parlamentului. Pentru domnia-sa înseamnă cele cinci zile de la luarea deciziei.

Scrisorile au ajuns la Parlament, la președinții Camerelor. Buba este în interiorul modelului de lucru birocratic în cadrul Parlamentului. Nu este vinovat președintele că Parlamentul a decis, sau Biroul permanent a decis ca să pună în discuție de-abia astăzi. Asta este o chestiune de bucătărie internă.

Problema pe fond aici - sunt două decizii majore - este una luată de către NATO, în martie, pe 24 martie 2022, la Bruxelles, când Franța se oferă să genereze, de fapt NATO generează patru grupuri de luptă, din care unul este pe teritoriul României, și Franța se oferă să fie națiune-cadru pentru conducerea tuturor forțelor "donatarilor" acestui grup de lucru.

Un singur lucru, din punct de vedere al staturii noastre, în scrisoarea domnului președinte, citez chiar, că acest grup care va lucra sau va fi desfășurat pe teritoriul României, "va întări parteneriatul strategic cu Franța" – și a se reține, ca un obiectiv – "va îmbunătăți relațiile României cu Belgia și Țările de Jos".

Citiți dumneavoastră printre rânduri!

Ce este încă neclar, pentru că această scrisoare obligă Parlamentul să dea un vot, cealaltă, de informare, doamnă președinte, intră în subsidiaritatea celei din urmă. Este vorba de dislocarea pe teritoriul României a unor structuri de comandă și control, de nivel brigadă, din cadrul forțelor Statelor Unite, de până la 3.050 de oameni.

Problema trebuie împreună, atenție!, votăm aceste două elemente în concept cumulat, pentru că Grupul de Luptă înseamnă trecerea la stadiul doi, de descurajare strategică, prin prezență.

Sunt trei forme de descurajare pe care dumneavoastră trebuie să le știți. Cea care se practică în România este stadiul al doilea, descurajarea prin prezența activă a trupelor față de o eventuală – așa spune – tentație a agresorului de a produce un atac asupra teritorialității NATO.

Din acest punct de vedere, faptul că s-a ajuns la această formulă, bine gestionată, spunem noi, de către Ministerul Apărării și Consiliul Suprem de Apărare, mai puțin din punct de vedere al rapidității validării sale politice, este un pas bun pentru care grupul din care fac parte, al Alianței pentru Unirea Românilor, va vota pentru acest proiect.

Mulţumesc.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Multumesc.

Îl invit la microfon pe domnul deputat Pavel Popescu.

Domnul Pavel Popescu:

Multumesc, doamnă președinte.

Mă bucur enorm să văd că pe astfel de subiecte există unanimitate, și așa ar trebui să existe tot timpul. Este o oportunitate să ne aducem aminte de constanța cu care statul român a promovat astfel de măsuri pe flancul estic al Europei. Timp de ani de zile președintele Klaus Iohannis, premierii României, Guvernul României, Parlamentul României, membri, colegi ai mei din Delegația parlamentară la APNATO au promovat ideea întăririi flancului estic.

România se află astăzi pe un trend geopolitic nemaiîntâlnit, și spun asta într-un mod extrem de pozitiv, ne aflăm într-o situație în care am reușit să fructificăm geopolitic ceea ce se întâmplă în jurul nostru și mă bucur enorm, din nou, că toate aceste eforturi, conduse de președinte, au dat astăzi roade.

Vreau să le mulțumesc prietenilor noștri și partenerilor noștri strategici din Franța pentru că au făcut acest efort de a prelua acest grup și vreau să le mulțumesc tuturor colegilor care înțeleg că pe aceste subiecte nu trebuie să existe o opinie diferită decât cea comună, a noastră, a tuturor.

România este pe un trend pozitiv din punct de vedere geopolitic și ar trebui să ne bucurăm cu toții.

Multumesc.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Mulțumesc, domnule deputat.

Ultima înscrisă la cuvânt este doamna senator Șoșoacă.

Aveți cuvântul.

Doamna Diana Iovanovici-Şoşoacă:

Mulţumesc.

Nu există unanimitate!

Mai există încă oameni care nu s-au vândut nici Bruxellesului, nici Washingtonului, nici Moscovei, nici NATO, nimănui!

Mai există oameni care încă mai cred și respectă suveranitatea României!

Niciuna dintre țările la care v-ați referit că ar trebui s-o apărați nu este membră NATO! Nici Federația Rusă, nici Ucraina!

Și dacă vă referiți la Moldova, nici măcar ea!

Așa că, unde este pericolul? Sau cumva acceptăm niște trupe care vor instiga la război doar pentru că există niște mari puteri care doresc un război mondial din care să iasă banul? Follow the money!

În acest context, vreau să vă spun că nu există unanimitate! Încă mai există neafiliați care vor vota împotrivă. De ce?

De când România a ajuns să fie teritoriu unde alte trupe ale altor state fac ce vor?

De când România a ajuns să fie slugă?

De când e sclavă și reprezentanții României stau în poziția ghiocelul în fața tuturor?!

Este inacceptabil ceea ce face și președintele Iohannis, ceea ce fac și conducerile Parlamentului, și dumneavoastră toți! De 33 de ani nu faceți decât să vindeți România! Pentru ce?! Pentru intrare în Schengen?! Și-au bătut joc de noi! Ei au nevoie...

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Multumim, doamna senator.

Doamna Diana Iovanovici-Şoşoacă:

...de noi în Schengen, nu noi de ei!

Este un act de înaltă trădare și toți cei care vor vota pentru aceste lucruri, unde noi plătim 1.000 de euro pe zi pentru fiecare soldat, că de la noi vin banii, ...

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Doamna senator, v-a expirat timpul!

Vă mulțumim.

Doamna Diana Iovanovici-Şoşoacă:

... nu din altă parte, ar trebui să stea în pușcărie.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Nefiind comentarii...

La titlul proiectului de hotărâre există?

Pe procedură, îl invit pe domnul lider al Grupului PSD, al deputaților, Simonis.

Domnul Alfred-Robert Simonis:

Mulţumesc, doamna președintă.

Am să vă rog să cereți acordul plenului reunit al celor două Camere ca votul secret cu buletine de vot, pe care ar trebui să le dăm la punctele 10 și 11 de pe ordinea de zi, să fie retrase aceste proiecte și

să fie date într-o ședință ulterioară a plenului celor două Camere reunite.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

O să supun la vot solicitarea Grupului PSD, formulată prin liderul de grup.

Vă rog să votați.

Cu 138 de voturi... O să vă rog să mai lăsați un pic afișajul, să pot să citesc și voturile împotrivă.

Cu 138 de voturi pentru, 25 împotrivă, 47 de abțineri, propunerea formulată de domnul Simonis a trecut.

(Domnul deputat Alfred-Robert Simonis solicită să ia cuvântul.)

Mai aveți ceva de...

Domnul Alfred-Robert Simonis:

Multumesc, doamna președintă.

De asemenea, vă solicit ca votul pe proiectul pe care l-am dezbătut acum să fie dat la finalul ședinței noastre, un soi de vot final de la Camera Deputaților, după dezbateri să votăm, la vot final, toate voturile necesare.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

În regulă!

Înțeleg că domnul lider Simion are de comentat la această propunere?

Vă rog.

Domnul George-Nicolae Simion:

Aș vrea să liniștesc un pic românii care se uită la activitatea parlamentară, la anumite declarații belicoase.

Nu va fi implicată România în niciun război. Din fericire, într-adevăr, față de Ucraina, România este membră NATO. Din nefericire pentru frații noștri de peste Prut, pentru al doilea stat cu o populație majoritar românească, Republica Moldova nu este parte a NATO.

Nu se pune problema intrării noastre în război sau implicării în vreun conflict al structurii NATO, după cum au încercat unii și alții și s-au agitat când au văzut acele rachete provenite din Polonia.

Și nu sunt de acord cu domnul Pavel Popescu, pentru că în nicio democrație nu e bine să ai unanimități! Nu e bine!

Există întotdeauna opinii divergente, e bine să le dezbatem.

Sigur, direcția noastră euroatlantică și faptul că în momentul ăsta, fără protecție din partea structurii NATO, am fi total descoperiți, din cauza politicilor dăunătoare care au dus la ajungerea ca în 2022 România să nu aibă protecție militară.

Din păcate, e regretabil că am ajuns aici! Dar suntem aici și suntem sub umbrela NATO și nu va fi niciun război în care România să fie implicată.

Mulţumesc.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Stimați colegi,

Văd că mai sunt încă înscrieri la cuvânt.

Domnul Ciubuc Ciprian.

Domnul Ciprian Ciubuc:

Da. "Declarații belicoase", ne spune unul din liderii principalului partid de opoziție, se declară, care ne spune că România nu va intra în război.

Stimați colegi,

AUR este partidul care face opoziție în Parlamentul României și astăzi ne spune că vrea ca România să aibă sub comandamentul NATO, sub comandamentul Franței, trupe de luptă pe teritoriul României.

Asta este, dragi români! Asta este AUR și conducerea AUR care vă reprezintă interesele împotriva PSD, PNL și așa mai departe.

Ați făcut blat cu PSD, PNL, domnilor de la AUR?

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Vă rog, domnule Popescu, că văd că insistați să luați cuvântul!

Domnul Pavel Popescu:

Mulţumesc.

Pentru că e o luptă aici, de ideologii, aș vrea să se consemneze faptul că doamna care a luat cuvântul aici, în plenul Parlamentului, dacă nu mă înșel, purta exact aceeași îmbrăcăminte, aceeași rochie, acum două săptămâni, în Ambasada Rusiei, la un eveniment.

Și trebuie să vă spun, domnule lider, că mă bucură de fiecare dată faptul că atunci când există câte o săptămână în care vi se dă permisiunea de către șefii dumneavoastră să votați o astfel de lege de importanță națională, o faceți. Şi vă felicit că astăzi votați în unanimitate! Aveți permisiunea.

Multumesc.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Bun. Voi supune votului dumneavoastră propunerea făcută de domnul Simonis, și anume aceea de a lăsa punctul 4 la finalul ordinii de zi pentru a fi votat.

Rog, vot!

Cu 195 de voturi pentru, 9 împotrivă, o singură abținere, propunerea a fost aprobată.

La punctul 5 avem Proiectul Declarației Parlamentului României referitoare la comemorarea foametei deliberate din anii 1932-1933 din Ucraina, Holodomor.

Proiectul declarației este afișat pe paginile de Internet ale celor două Camere ale Parlamentului.

Doamnelor și domnilor senatori și deputați,

Vă rog să-mi permiteți să dau cuvântul domnului deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi pentru prezentarea textului acestei declarații. Este chiar reprezentantul Comunității ucrainene din Parlamentul României.

Aveți cuvântul, domnule deputat.

Domnul Nicolae-Miroslav Petrețchi:

Vă mulțumesc, doamnă președinte de ședință.

Declarație politică referitoare la comemorarea foametei deliberate din anii 1932-1933 din Ucraina, Holodomor.

- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană,
- având în vedere Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,
- având vedere Declarația comună din cadrul celei de-a 58-a ședințe plenare a Adunării Generale a ONU cu privire la a 70-a comemorare a Holodomorului din Ucraina, declarație la care au subscris 63 de state, printre care și toate cele 25, la acea vreme, de state membre ale Uniunii Europene;
- având în vedere legea ucraineană privind "Holodomorul din 1932-1933 din Ucraina", adoptată la 28 noiembrie 2006;
- având în vedere declarația Președintelui Parlamentului European din 21 noiembrie 2007, prin care s-a marcat începerea celei de-a 75-a comemorări a foametei Holodomor din Ucraina;
- având în vedere declarația finală și recomandările adoptate la 27 februarie 2008, în urma celei de-a zecea reuniuni a Comisiei parlamentare de cooperare UE Ucraina;
- având în vedere Rezoluția Parlamentului European din 23 octombrie 2008 referitoare la comemorarea foametei deliberate Holodomor din Ucraina (1932- 1933);

- având în vedere Rezoluția 1096(1996) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei "Măsuri privind destructurarea moștenirii fostelor regimuri comuniste totalitare";
- întrucât respectul pentru drepturile omului și libertățile fundamentale reprezintă principiile de bază ale României, precum și ale Uniunii Europene în ansamblul său;
- întrucât foametea deliberată Holodomor din 1932-1933, care a cauzat moartea a milioane de ucraineni, a fost în mod cinic și crud plănuită de către regimul stalinist cu scopul de a impune prin forță politicile Uniunii Sovietice de colectivizare a agriculturii împotriva voinței populației rurale din Ucraina;
- ținând cont de necesitatea de a aduce laolaltă poporul român cu cel ucrainean în demersul de comemorare a atrocităților suferite atât de poporul ucrainean, precum și de românii din Basarabia în prima parte a secolului XX;
- întrucât comemorarea tragediilor din istoria Europei ar trebui să ajute la prevenirea apariției unor circumstanțe sau evenimente similare în viitor;
- întrucât integrarea europeană s-a bazat pe disponibilitatea reconcilierii și asumării tragicelor momente din istoria secolului XX, precum și pe recunoașterea faptului că reconcilierea cu un trecut dificil nu echivalează cu o vină colectivă, ci formează o bază stabilă pentru construcția unui viitor european comun, fondat pe valori și principii larg împărtășite,

Parlamentul României adoptă următoarea Declarație cu privire la foametea deliberată - Holodomor din 1932 - 1933:

- recunoaște Holodomorul foametea deliberată, artificială, din 1932-1933 din Ucraina drept crimă comisă împotriva poporului ucrainean și a umanității;
- condamnă ferm acest act îndreptat împotriva poporului ucrainean, soldat cu milioane de victime, marcat de masive încălcări ale celor mai elementare drepturi și libertăți cetățenești, precum și de o imensă suferință;
- exprimă solidaritatea cu poporul ucrainean, care a suferit în această tragedie, aducând un omagiu milioanelor de victime ale foametei artificiale din 1932-1933;
- condamnă ferm modalitatea criminală similară prin care românii din Basarabia au fost supuși unei foamete deliberate, artificiale, pentru forțarea colectivizării din 1946-1947;
- exprimă sprijinul ferm pentru protejarea și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Vă mulțumesc. (Aplauze.)

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Vă mulțumesc frumos, domnule deputat.

Din partea Grupului PNL s-a înscris la cuvânt domnul Muraru Alexandru.

Vă rog, domnule deputat, aveți cuvântul.

Domnul Iulian-Alexandru Muraru:

Multumesc, doamnă președinte.

Excelențele Voastre, membri ai Corpului diplomatic,

Doamnelor și domnilor deputați și senatori,

Distinși invitați,

România se alătură astăzi, printr-o decizie istorică, statelor din lumea întreagă, democratice, libere și demne care recunosc și asumă solemn nu doar comemorarea foametei deliberate din anii 1932-1933, cunoscută drept Holodomor, dar mai ales recunoașterea acțiunilor genocidale, sistematice, directe, cinice, criminale ale Uniunii Sovietice și a liderilor ei de a distruge fizic națiunea ucraineană.

Holodomorul a reprezentat un asasinat unic pe teritoriul Uniunii Sovietice, prin dimensiunea, ritmul și natura crimelor săvârșite de către liderii și instituțiile Uniunii Sovietice.

La începutul anilor '30 curajul și îndârjirea ucrainenilor de a se opune colectivizării au declanșat ura dezlănțuită a sistemului totalitar.

Istoricii estimează că peste 4.000 de rebeliuni și revolte locale au avut loc împotriva colectivizării, impozitării, terorii și violenței din partea autorităților sovietice, la începutul anilor 1930.

Poliția secretă sovietică și Armata Roșie au înăbușit aceste proteste, zeci de mii de fermieri fiind arestați pentru participarea la activități antisovietice, împușcați sau deportați în lagăre de muncă.

Criminalul Iosif Vissarionovici Stalin, părintele crimelor sovietice și idolul actualului președinte al Federației Ruse, Vladimir

Putin, alături de alte persoane de la vârful regimului comunist sovietic, printre care Molotov sau Kaganovici, au jucat un rol esențial în comiterea crimei și au întocmit un plan sistematic de exterminare prin înfometare și confiscare, care viza eliminarea completă a tuturor stocurilor de cereale și alimente, precum și furtul proprietăților. Orașe întregi au fost izolate și condamnate la pieire, căile de comunicație au fost blocate, 22,4 milioane de ucraineni, mai mult decât populația întregii Românii de astăzi, fiind blocați fizic într-un teritoriu fără hrană, un tărâm al exterminării.

Acțiunea genocidală a URSS a dus la episoade apocaliptice de teroare în masă, canibalism și epidemii.

Numărul victimelor acestei sinistre campanii 1-a depășit pe cel al morților din Primul Război Mondial, din toate țările participante.

Pierderile de vieți omenești a fost de ordinul a 10 milioane de victime. Cifrele reale nu vor fi cunoscute niciodată, pentru că autoritățile sovietice și NKVD nu doar că au șters urmele și datele acestei crime în masă, dar au și negat existența ei.

În Holodomor au pierit șapte milioane de persoane în Republica Socialistă Sovietică Ucraineană și trei milioane de ucraineni în alte regiuni ale URSS.

Doamnelor și domnilor,

Este foarte adevărat că națiunile nu pot fi învinovățite astăzi de ceea ce s-a produs în trecutul lor, dar refuzul de a recunoaște crimele istoriei este o crimă a memoriei și o tăinuire a asasinatului.

În perioada Holodomorului autoritățile sovietice au negat existența foametei și au refuzat orice ajutor extern, iar politica guvernelor sovietice care s-au succedat a urmat aceeași linie, negarea Holodomorului, astfel că până la sfârșitul anilor '80, în Ucraina a fost imposibil să se discute public sau să se predea în școli despre Holodomor, dar în prezent autoritățile din Federația Rusă recunosc doar foametea din anii '30, din Ucraina, însă nu recunosc natura deliberată a acesteia, ceea ce este evident că reprezintă o parte a tăinuirii adevărului.

Probele aduse de istorici astăzi sunt imbatabile și ele oferă o imagine a genocidului. Peste 850 de gropi comune, 3.500 de probe documentare ale Guvernului și ale Partidului Comunist, 3.200 de registre cu decese, 1.730 de mărturii ale martorilor și victimelor actelor criminale ale regimului totalitar, 400 de documente ale Arhivei de Stat SSU, 735 de localități, ferme, consilii sătești și regiuni ale Ucrainei închise și complet izolate, documente de arhivă și ale misiunilor diplomatice și sute de fotografii, toate demonstrează științific foametea artificială de factură genocidală produsă de autoritățile staliniste asupra populației ucrainene.

Doamnelor și domnilor,

Asistăm astăzi la crime împotriva umanității la granița României. Invazia ilegală, neprovocată, barbară și criminală a Federației Ruse în Ucraina a produs cel mai mare rapt teritorial și cea mai mare criză a refugiaților în Europa, după al Doilea Război Mondial.

Astăzi, peste 14 milioane de ucraineni au fost forțați să-și părăsească casele, iar atacurile sistematice, gropile comune și asasinatele au întors continentul în urmă cu 90 de ani.

Distrugerea deliberată a infrastructurii energetice, a alimentării cu apă și gaz a Ucrainei are o țintă deliberată de a înfometa, de a provoca suferință și o moarte lentă a poporului ucrainean și de a determina un exod în masă fără precedent.

Toate aceste metode ne demonstrează că Vladimir Putin și elita militară și politică de la Kremlin au reluat, de fapt, planul lui Stalin de a distruge națiunea ucraineană și acest lucru trebuie să provoace nu doar revolta, ci și solidaritatea umanității.

Doamnelor și domnilor,

Nu multe state au cunoscut teroarea sovietică, torturile, crimele, deciziile arbitrare care au mutilat destine, au rupt teritorii, au separat familii și comunități.

Jaful făcut de Uniunea Sovietică națiunilor din estul Europei este incomensurabil în termeni materiali, umani și de demnitate națională.

România a fost una dintre aceste țări asupra cărora prigoana sovietică s-a năpustit.

Începând cu invazia samavolnică asupra Basarabiei,...

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Să vă apropiați de final, vă rog!

Domnul Iulian-Alexandru Muraru:

... în 1940,...

Multumesc.

... Uniunea Sovietică a început în 1944, în România, cea mai lungă ocupație pe care a suportat-o țara noastră în ultimii 300 de ani și care s-a încheiat în 1958.

De aceea, Parlamentul face astăzi un pas decisiv, solidar și solemn în a se alătura popoarelor democratice și curajoase care prin reprezentanții lor naționali decid astfel să se solidarizeze cu suferința, tragedia și cu dorința de libertate a Ucrainei.

În numele Partidului Național Liberal, al colegilor mei deputați și senatori, aduc astăzi un pios omagiu victimelor Holodomorului.

Mă aplec în amintirea victimelor acestei supreme tragedii.

Să ne amintim de toți cei care au pierit atunci și să ne rugăm în fiecare zi pentru ca memoria lor să rămână neștearsă.

Dumnezeu să-i ierte!

Mulţumesc. (Aplauze.)

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Multumesc, domnule deputat.

Din partea Grupului PSD este domnul deputat Adrian Solomon.

Aveți cuvântul.

Domnul Adrian Solomon:

Doamnelor și domnilor senatori și deputați,

Da, este interesant cum Parlamentul României încearcă prin rezoluții să schimbe istoria sau s-o confirme.

Cred că istoricii și-au făcut datoria de atâtea ori, dar noi încă mai avem să ne facem datoria față de cei de azi sau cei de ieri, de la noi de acasă.

Mi-ar fi plăcut să vorbim și despre o rezoluție a Răscoalei de la 1907 sau despre țăranii care mureau de foame în anii '30, în România, înglodați în datorii și trimiși de multe ori la moarte de un stat la fel de nepăsător ca și alte regimuri criminale. Dar nu a fost cazul. Probabil că inițiatorii au avut interesul, mai degrabă, să se uite cu atenție către suferințele vecinilor noștri, și bine fac. Ceea ce s-a întâmplat în anii '32, '33, în Uniunea Sovietică, depășește granițele Ucrainei, dar se pare că cel mai mult au avut de suferit ucrainenii. Ucrainenii care, în anii '21, '30, recăpătaseră dreptul de a ocupa funcții politice în administrația Republicii Sovietice Ucraina, recăpătaseră dreptul să crească o conștiință aproape națională, iar acest lucru, dublat de creșterea numărului culacilor, acei țărani înstăriți care ieșiseră cu bine din NEP-ul leninist, făceau mari probleme politicii de cooperativizare a autorităților centrale de la Moscova.

Seceta și timpul friguros din primăvara anului '32 au creat condițiile perfecte pentru declanșarea unei penurii de alimente cauzate de recoltele slabe și de cotele tot mai mari pe care erau obligați țăranii să le plătească către autoritatea sovietică.

Deși țăranii nu mai aveau cu ce să se hrănească, cotele erau smulse cu forța din gospodăriile acestora, iar la nivelul Uniunii Sovietice creștea exportul de cereale.

Toate acestea, dublate de niște decizii criminale ale autorităților din Republica Sovietică Ucraina, legate de aprovizionarea selectivă a unor comunități și pedepsirea celor care se opuneau colectivizării au dus, spun istoricii, la moartea a peste 10 milioane de oameni, cu tot cu deportații din Siberia.

Acest tip de politică criminală a unui stat, fie el comunist, sau nazist, sau de orice altă natură, trebuie condamnat și trebuie să o facem cu tărie.

Dar să nu ne uităm și istoria noastră, că încă avem multe de condamnat și în trecutul nostru și aș fi vrut să-i văd pe colegii din toată lumea la ONU, condamnând deportările din Bărăgan, condamnând, știu eu, arestările politice din anii '50 și condamnând, până la urmă, nepăsarea criminală, de multe ori, a statului față de cei săraci și aflați în nevoie.

Vom vota această rezoluție cu credința că ne vom întoarce cu ochii mari deschiși și către istoria noastră, nu pentru a da rezoluții sau a încerca să o schimbăm printr-un vot în Parlament, ci pentru a nu o repeta niciodată. (*Aplauze*.)

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Îl invit la microfon pe liderul Grupului AUR, George Simion. Viceliderul.

Domnul George-Nicolae Simion:

Mă bucură faptul că astăzi, în plenul reunit al celor două Camere ale Parlamentului României, condamnăm o tragedie a omenirii, foamea indusă, Holodomorul, fenomen la care au fost victime în marea lor majoritate ucraineni, dar și români. Și îi amintesc aici pe etnicii români care erau în componența Republicii Autonome Sovietice Socialiste Moldovenești, cu capitala la Balta, și apoi la Tiraspol.

Aceste fenomene trebuie condamnate. Mă bucur că în sfârșit Kievul are puterea suficientă pentru a condamna crimele comise de acest "imperiu al răului", cum l-a numit Aleksandr Soljenițîn în "Arhipelagul Gulag", aceste crime ale sovieticilor și, în general, activitatea criminală a Uniunii Sovietice.

Nu trebuie să uităm nici de deportările, de foametea care a urmat după al Doilea Război Mondial în nordul Bucovinei, Ținutul Herța și Basarabia, iar toate aceste fenomene din secolul al XIX-lea și secolul al XX-lea trebuie condamnate și chestiuni care n-au ajuns încă la vot, în Parlamentul României, cum ar fi genocidul armenilor, trebuie, printr-o rezoluție a forurilor internaționale, să ajungă să fie condamnate de toate parlamentele din lumea liberă.

Să nu uităm niciodată aceste tragedii ale umanității și să nu le repetăm, indiferent de ce forme de regimuri totalitare ajung să conducă unele popoare.

Ceea ce a însemnat Uniunea Sovietică, ceea ce a însemnat Germania nazistă, "închisoarea popoarelor", numită Uniunea Sovietică, nu mai trebuie să se replice în lumea de astăzi.

Agresiunea rusească asupra Ucrainei, fenomene care trebuie condamnate, cum este antisemitismul în lumea liberă, democrată, de astăzi, nu au ce căuta.

Vă mulțumesc.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Îl invit la microfon pe domnul deputat Dan Barna, din partea Grupului USR, vă rog.

Domnul Ilie Dan Barna:

Multumesc, doamnă președinte.

Astăzi este momentul în care Parlamentul României recunoaște Holodomorul, foametea deliberată de acum nouă decenii, suferința poporului ucrainean drept ceea ce este, un genocid.

Totodată transmitem susținerea față de Ucraina, într-un moment în care tot Moscova, sub umbra altui regim, sub un alt Stalin, la fel de criminal, comite crime împotriva umanității chiar în aceste zile și pe parcursul întregului an, începând cu februarie.

După normele dreptului internațional, Holodomorul se încadrează dureros de precis în definiția genocidului, dată în art. 2 al Convenției privind prevenirea și pedepsirea crimelor de genocid, adoptată de Națiunile Unite în 1948, și anume: "crime comise cu

intenția de a distruge parțial sau integral un grup etnic, național, religios sau rasial".

Cifrele legate de numărul victimelor variază foarte mult, între 5 milioane, până la 10 milioane, dar chiar să luăm și cea mai mică dintre ele, să spunem 5 sau 7 milioane de oameni care au murit între 1932 și 1933 ca și consecință directă a foametei induse și orchestrate de Moscova, au avut un impact dramatic pentru națiunea ucraineană atunci, așa cum are și războiul din aceste zile. Și este cumva o rețetă pe care guvernele totalitare din Rusia au aplicat-o și în ceea ce a însemnat masacrul de la Katyn, cei peste 20.000 de militari și intelectuali polonezi, este rețeta prin care terorismul guvernamental din Rusia încearcă să distrugă națiuni.

Şi o să vă citesc o bucată de text din jurnalul lui Gareth Jones, un jurnalist galez ajuns în Ucraina exact în acele zile, un citat din jurnalul său, din gara de la Sevastopol: "Am discutat cu femei din gară. Mi-au spus că sunt înfometate și că nu au văzut o bucată de pâine de două luni de zile. Încercau să plece din Ucraina sau măcar în nord, spre Harkov, dar nu pot găsi bilete de tren și văd oameni morți în gări. Alți oameni spuneau că nici dacă au bani nu pot face rost de pâine. Apoi, în tren, am scăpat o coajă de portocală pe care a ridicat-o imediat un copil și a mâncat-o. Imediat! Un om care vorbea germana mi-a cerut să le spun celor din Anglia că sunt uciși pe capete prin înfometare.".

În România, aproximativ trei milioane de țărani au fost deposedați de pământuri în timpul colectivizării impuse de comuniști,

fiind aplicat la indigo modelul impus de Uniunea Sovietică în țările comuniste.

Țăranii înstăriți au fost deportați în Bărăgan pentru a fi izolați de restul populației, fiind văzuți drept elemente subversive, un termen folosit și după anii '90.

Milioane de români au trăit în condițiile impuse de agricultura socialistă, au fost abuzați, înjosiți, supuși traumelor, iar reprimarea revoltelor anticolectiviste a fost și aici, și în Ucraina, de o teribilă brutalitate.

Istoria noastră recentă nu trebuie uitată și de aceea acest moment este unul important. Și aici vreau să menționez că avem, în România de astăzi, un muzeu al colectivizării finalizat, în Tămășești, în județul Neamţ, iniţiat în 2019, pentru a ne confrunta cu trecutul dureros pe care unii preferă să-l uite și pentru a învăţa din lecţiile importante ale trecutului. Este una din instituţiile memoriei noastre și vă încurajez să-l vizitaţi și să-l susţineţi.

Împărțim astfel suferința colectivizărilor cu națiunea ucraineană, care a dus la sărăcirea populației și trimiterea resurselor, cum știți foarte bine, la București, pentru țăranii români, sau în Ucraina, la Moscova, pentru ucraineni.

Condamnăm astăzi, și e un lucru extraordinar, Holodomorul din Ucraina, soldat cu milioane de victime ucise deliberat și cinic, dar și modalitatea criminală similară prin care românii din Basarabia au fost supuși unei foamete deliberate, artificiale pentru forțarea colectivizării în anii '46 și '47. Acestea sunt încălcări ale drepturilor și

libertăților fundamentale ale omului care sunt crime împotriva umanității făcute de regimurile comuniste.

Astăzi vedem din nou crime comise de Rusia, în urma invadării Ucrainei. Vorbim despre bombardarea infrastructurii civile, despre asedierea spitalelor, despre camere de tortură ori gropi comune pe care oamenii lui Putin le-au folosit pentru a ascunde atrocitățile începute în luna februarie.

Bucea, Izium, Mariupol, Balaklia, Lyman, Borodyanka, toate aceste localități sunt exemple de cruzimi prin care se încearcă distrugerea spiritului ucrainean.

Exact acum câteva minute Parlamentul European a votat cu o largă majoritate că Rusia este un stat care susține terorismul. Este o realitate cu care ne confruntăm în aceste zile.

Holodomorul, cele două războaie mondiale, persecuțiile sovietice nu au reușit să îngenuncheze națiunea ucraineană, la fel cum nici invazia rusă din aceste zile nu o va face.

Ucraina luptă, ca de fiecare dată,...

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Vă rog să vă apropiați de final, domnule deputat!

Domnul Ilie Dan Barna:

... pentru a supraviețui. Este datoria noastră să o susținem atât simbolic, cât și material.

Suntem alături de poporul ucrainean, suntem alături de Ucraina și de Republica Moldova.

Viitorul comun al acestei bucăți de Europă este în Uniunea Europeană!

Multumesc. (Aplauze.)

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Îl invit la microfon, din partea Grupului UDMR, pe domnul deputat Szabó Ödön.

Domnul Szabó Ödön:

Stimată doamnă președinte,

Domnule președinte,

Dragi colegi,

Secolul al XX-lea a fost nu doar un secol al celor două războaie mondiale, ci și perioada în care umanitatea a trăit experiența aplicării unor extremisme ideologice.

Extremismul de dreapta și-a dorit exterminarea unor semeni de-ai noștri, în principal datorită apartenenței la o anumită rasă, etnie, religie sau cultură.

Extremismul de stânga a vrut să șteargă de pe fața pământului, prin lupta de clasă, acea parte a societății care era mai performantă, mai cultă, mai înstărită.

Rezultatul acestor politici statale promovate în numele unor ideologii este printre cele mai negre pagini din istoria omenirii.

Regiunea noastră, Europa centrală și de est, din păcate a avut neșansa ca ambele mișcări extremiste să-și pună în practică ideologiile distrugătoare. Când la noi se adoptau legile antievreiești, mișcarea legionară înflorea și dictatura antonesciană organiza pogromuri împotriva propriilor cetățeni, în Ucraina, parte a URSS, conducătorii comuniști, prin politici opresive, au dezumanizat milioane de oameni. Unii au fost deportați, alții au fost deposedați de proprietăți, fiind constrânși să intre în colhozurile sovietice și, în final, enorm de mulți au fost lăsați în mod deliberat să moară de foame.

Stimați colegi,

Este ceva de neimaginat ca în poate cea mai fertilă zonă a continentului nostru, datorită unor politici promovate de un stat și conducerea sa, extrem, extrem de mulți cetățeni să fie împinși într-o zonă în care nu mai există demnitate umană și supraviețuirea să fie posibilă în multe situații doar prin canibalism.

Politica de "dechiaburizare" a societății, a colectivizării forțate, a impunerii cotelor fixe de produse agricole, de multe ori peste producție, realizarea de liste negre cu colhozurile, satele care nu au atins țintele de predare dinainte stabilite, oprirea migrației din zonele afectate de foamete spre alte zone, orașe, exportarea de produse agricole când milioane de cetățeni proprii suferă și mor de foame pentru a dezvolta într-un ritm forțat industria, inclusiv cea de armament, deportarea sutelor de mii de persoane, inclusiv minorități etnice, dezinformarea tuturor, pentru a nu arăta dezastrul umanitar creat, este ceea ce a făcut Stalin și regimul sovietic.

În aceeași perioadă, de aceeași soartă au avut parte și cei din regiunea Volga, și cei din Kazahstan. Teroarea, incompetența, răutatea, dezechilibrarea totală a valorilor au făcut ca regimului și

conducătorilor săi să nu le pese de câți oameni mor, doar lupta să continue și ideologia să triumfe.

Peste câțiva ani, comuniștii din țările blocului estic au aplicat o bună parte din aceste metode pentru a forța colectivizarea și impunerea regimului comunist și aici.

Dictaturile, ideologiile extremiste susținute de politici populiste practic au aruncat la coșul de gunoi drepturile omului: dreptul la proprietate, dreptul la identitate etnică, religioasă, dreptul la învățătură, la muncă și în final chiar dreptul la demnitate umană sau la viață. Condamnăm ferm aceste politici, aceste acțiuni.

Stimați colegi,

Istoria trebuie scrisă conform lui Tacitus, *sine ira et studio*, deci fără ură și părtinire, dar așa trebuie scrisă. Cei de azi nu suntem răspunzători pentru ce a fost acum 90 de ani, dar suntem răspunzători pentru ce este azi și ce va fi mâine. Cel puternic deseori are tentația de a se crede veșnic puternic și din când în când nu rezistă și-și demonstrează inutil forța, sfidând demnitatea, interesele, drepturile celui minoritar, mai mic, mai slab, dar niciodată din această cauză mai puțin valoros.

Azi, când condamnăm Holodomorul din Ucraina de acum 90 de ani, trebuie să continuăm să condamnăm nu doar prin vorbe, ci și prin fapte orice încercări care ar putea să readucă chiar o fărâmitură din răul produs comunităților noastre de extremismele ideologice ale secolului trecut.

UDMR a fost, este și va rămâne un partener în acest demers pentru a nu face niciun pas înapoi spre și în aceste direcții greșite.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

Din partea Grupului minorităților, îl invit la cuvânt pe domnul Petrețchi Miroslav-Nicolae.

Vă rog.

Domnul Nicolae-Miroslav Petrețchi:

Stimată doamnă președinte,

Stimate domnule vicepreședinte al Camerei Deputaților,

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Distinși invitați,

În a patra sâmbătă a lunii noiembrie, ucrainenii din întreaga lume, inclusiv cei din România, comemorează Holodomorul sau "Marea foamete din Ucraina", una dintre cele mai cumplite perioade pe care poporul ucrainean a fost nevoit să le traverseze de-a lungul istoriei contemporane.

Tragicul eveniment petrecut în 1932-1933, însăși denumirea acestuia reflectă, etimologic, dimensiunile genocidului, "holod" – foamete și "mor" – pierire în masă.

În contextul colectivizării forțate, prin campaniile agresive de colectare masivă, pe scară largă, inclusiv a grânelor de sămânță, ajungând până la pedeapsa cu moartea pentru tăinuirea micilor

provizii, esențiale pentru supraviețuire, într-o perioadă scurtă de timp au murit aproximativ 10 milioane de ucraineni.

Toate aceste măsuri au fost parte a unei politici de ștergere a identității naționale ucrainene și de distrugere a elitelor ucrainene.

Vârful acestui genocid a fost atins în iarna anilor 1932-1933, când grupuri organizate de comuniști au jefuit casele țăranilor și au luat tot ceea ce era comestibil, de la recolte până la furaje pentru animale, cu intenția clară de a suprima populația ucraineană prin înfometare, în cele mai groaznice chinuri, încercând totodată să acopere vasta campanie de persecuție și represiune a Partidului Comunist, lansată împotriva oamenilor de cultură, pentru ștergerea culturii și identității ucrainene.

În ultimele două decenii, peste 20 de state precum: Statele Unite ale Americii, Canada, Australia, Portugalia, Cehia și organizații internaționale precum Organizația Națiunilor Unite, Parlamentul European și UNESCO au inițiat procese de recunoaștere a Holodomorului și de comemorare a victimelor acestuia, înțelegând pe deplin faptul că amintirea unor astfel de fapte trebuie păstrată vie în amintirea colectivă, pentru ca ororile trecutului să nu se mai repete niciodată.

Din păcate, ceea ce am văzut în teribila tragedie de la începutul anilor '30 ai secolului trecut, un atac nemilos la dreptul la viață al poporului ucrainean, vedem și acum, în 2022, când se împlinesc 90 de ani de la cumplitul genocid, când Ucraina este atacată de către Federația Rusă în cel mai brutal mod cu putință, fiind

afectate, din nou, viețile a milioane de ucraineni nevinovați, prin acțiuni îndreptate cu predilecție împotriva populației civile, inclusiv prin crearea și susținerea crizei energetice, alimentare, economice și umanitare.

Parlamentul României s-a numărat printre primele legislative care, prin Declarația de susținere a suveranității și integrității teritoriale a Ucrainei, a condamnat în cei mai duri termeni agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei.

Astăzi, adoptarea acestei declarații, în contextul comemorării a 90 de ani de la Holodomor, din 1932-1933, reprezintă încă un semnal puternic de susținere și solidaritate din partea României față de Ucraina și poporul ucrainean, precum și un gest firesc de omagiere a milioanelor de vieți nevinovate, curmate brutal în acea perioadă.

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Stimați invitați,

În încheiere, permiteți-mi să vă mulțumesc pentru susținerea fermă acordată Ucrainei și poporului ucrainean în această grea perioadă, inclusiv pentru posibilitatea dezbaterii unei teme importante precum Holodomorul, însă în mod deosebit doresc să mulțumesc președinților celor două Camere ale Parlamentului, președinților Comisiilor pentru politică externă, secretarului general al Camerei Deputaților, liderilor grupurilor parlamentare, Ministerului de Externe și nu în ultimul rând colegilor parlamentari din cadrul Grupului parlamentar al minorităților naționale pentru tot sprijinul acordat.

Vă mulțumesc. (Aplauze.)

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Vă mulțumesc, domnule deputat.

O invit la microfon, din partea parlamentarilor neafiliați, pe doamna deputat Rizea Cristina, ultimul vorbitor pe această declarație.

Vă rog.

Doamna Cristina Camelia Rizea:

Mulţumesc, doamnă președintă.

În data de 11 aprilie 2022 am depus la Biroul permanent solicitarea cu nr. 2/3.226 care, dacă-mi permiteți, conține următoarele lucruri. (Vociferări.)

"Foametea ucraineană din 1932-1933, cunoscută și ca Holodomor, a fost una dintre cele mai grave catastrofe naționale ale ucrainenilor din istoria modernă.

O estimare care se bazează pe datele demografice din arhivele sovietice recent desecretizate dă o cifră a pierderilor între 3 și 7 milioane de vieți omenești.

La 28 noiembrie 2006, Parlamentul ucrainean a aprobat o rezoluție care afirmă că foametea forțată din perioada sovietică a fost un act de genocid împotriva poporului ucrainean. Alte 24 de state au recunoscut că foametea din 1932-1933 a fost un act de genocid.

O declarație comună a ONU din 2003 a definit foametea ca rezultat al politicilor și acțiunilor crude care au dus la moartea a milioane de oameni.

Pe 23 octombrie 2008 Parlamentul European a adoptat o rezoluție prin care a recunoscut Holodomorul ca fiind o crimă împotriva umanității.

Dat fiind faptul că un viitor temeinic nu se poate construi fără cunoașterea și acceptarea adevărului istoric, fără condamnarea fără echivoc a crimelor împotriva ființei umane și a popoarelor, astfel acestea să nu se mai repete, cunoscând și experiența tragică a poporului român, care a suferit efectele politicii de stat a regimului comunist, bazate pe teroare și distrugere fizică a țărănimii și a intelectualilor români, căreia i-au căzut victime milioane de români nevinovați, în solidaritate cu poporul ucrainean, vă solicit să inițiați redactarea și votarea unei declarații a Parlamentului României privind recunoașterea Holodomorului drept genocid."

Repet, în aprilie 2022!

Deci pentru mine este astăzi o mare bucurie să văd că, în sfârșit, această solicitare a ajuns la plen, sub solicitarea colegilor de la minorități, dar nu are asta niciun fel de importanță, important este că în sfârșit ne aliniem și noi celorlalte țări.

În sprijinul acestei declarații am depus deja o inițiativă legislativă, tot în aprilie, prin care, în fiecare an, cea de-a patra sâmbătă a lunii noiembrie să fie declarată drept Ziua memorială a Holodomorului.

Această inițiativă a trecut deja de Senat, unde a fost totuși schimbată în comisie această a patra sâmbătă din noiembrie cu a treia sâmbătă din aprilie. Nu înțeleg de ce, pentru că, exact cum spunea și

colegul de la minorități, totuși se comemorează în noiembrie. Dar aștept susținerea din partea tuturor colegilor pentru proiectul legislativ.

Multumesc. (Aplauze.)

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Vă mulțumesc pentru intervenție tuturor celor care astăzi ați avut intervenție pe această hotărâre.

Dați-mi voie, înainte de a trece la votul pe acest proiect de declarație a Parlamentului României, să facem un vot test, pentru că tehnicul ne spune că există încă posibilitatea să fie probleme.

O să vă rog să vă pregătiți cartelele, să intrați în sală.

Stimați colegi,

E un moment important al acestui plen al Parlamentului; măcar în bănci să stăm și să votăm! (Vociferări.)

Vot de control, vă rog!

Dat fiind faptul că au fost probleme tehnice, aș vrea să excludem această posibilitate.

(Domnul deputat Alfred-Robert Simonis solicită să ia cuvântul.)

Intervenție.

Vă rog, aveți, domnule Simonis, cuvântul!

Domnul Alfred-Robert Simonis:

Multumesc, doamna președintă.

Da, se pare că în continuare problemele tehnice persistă.

Mai mulți colegi senatori ne-au reclamat faptul că nu le funcționează consolele.

Prin urmare, având în vedere importanța momentului, aș vrea să cer acordul dumneavoastră și al tuturor colegilor pentru a vota următoarele proiecte cu mâna sus, vot deschis.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

O să vă rog să-mi permiteți să supun această propunere a liderului PSD votului dumneavoastră.

Cine este pentru?

Vă rog, vot!

Multumesc.

O să rog secretarii de ședință să ne informeze care este rezultatul votului. (Vociferări.)

Dacă nu merge cartela, să știți că altă modalitate de numărare nu avem.

Bun. Din păcate, informațiile de la secretariat sunt acestea: nu merg cartelele. Vă confirm problema tehnică. Cartelele senatorilor se pare că nu s-au compatibilizat astăzi cu sistemul de vot electronic. (Vociferări.)

O să vă rog să ajutați secretarii de ședință pentru a face numărarea voturilor și o să vă rog să fiți puțin atenți.

Cine este pentru propunerea făcută? Dar o să vă rog să ridicați mâinile, pentru că nu putem utiliza sistemul electronic.

Multumesc.

Secretariatul mă informează că sunt 242 la momentul acesta "pentru".

Abţineri?

Vă rog să ridicați mâna.

Nu avem abţineri.

Împotrivă?

6 voturi împotrivă.

Vă mulțumesc.

Atunci vom trece la vot...

(Domnul deputat George-Nicolae Simion solicită să ia cuvântul.)

Pe procedură, îl rog pe domnul George Simion să ia cuvântul.

Domnul George-Nicolae Simion:

De dragul adevărului doar. Merge sistemul, problema e că sunt prea puțini parlamentari în sală. (*Aplauze*.)

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Voi supune votului dumneavoastră acum Declarația Parlamentului României.

Vă rog să votați.

Cine este pentru?

Sunt informată cu sunt 248 de voturi pentru.

Vă rog, abțineri? O abținere.

Voturi împotrivă?

Doamna Şoşoacă, ați ridicat și la "abținere" și la "împotrivă"! Trebuie să vă hotărâți un pic!

Doamna Diana Iovanovici-Şoşoacă (din sală):

Am votat "abţinere"!

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Am trecut la "împotrivă", de-aia vă spun. Am reținut abținerea, am comunicat-o!

Împotrivă sunt? Nu sunt voturi împotrivă.

Urmare a votului exprimat, Declarația Parlamentului României referitoare la comemorarea foametei deliberate din anii 1932-1933 din Ucraina, Holodomor, a fost adoptată. (*Aplauze*.)

Vă mulțumesc tuturor pentru vot.

Îl invit la microfon pe domnul Simion... pe domnul Simonis. Iertați-mă! (*Rumoare*.)

După ce m-ați făcut "președintă"... "președinte"... "președinte"... "președinte"... "președinte"...

Domnul Alfred-Robert Simonis:

O meritam, doamna președintă!

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Da.

Domnul Alfred-Robert Simonis:

Stimați colegi,

Pentru a nu exista dubii și speculații de genul celor care au fost făcute mai devreme, fără niciun fel de sens într-un astfel de context, și pentru a nu exista dubii că merge, nu merge sistemul, că sunt parlamentari - după cum vedeți, sala este plină -, dar pentru a nu exista niciun fel de suspiciuni, vă cer suspendarea lucrărilor ședinței, iar celelalte proiecte să fie dezbătute și votate într-un un plen ulterior.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Mulțumesc frumos pentru propunere. Mi se pare firesc să facem așa.

Trebuie să supun votului plenului propunerea făcută de liderul PSD.

Rog, vot!

Cine este pentru? Mulţumesc.

Voturi împotrivă?

Şi abţineri?

Cu două voturi împotrivă, ședința a fost suspendată.

Domnul Vasile-Daniel Suciu:

Rog membrii Biroului permanent de la Camera Deputaților să vină în sala de ședințe.

Şedinţa s-a încheiat la ora 14.56.